

## UTBILDNING OCH SAMHÄLLE (20 p)

### Mål

Kursen syftar till att

I. ge grundläggande utbildningshistorisk orientering, särskilt om den obligatoriska skolans utveckling, samt en orientering om samhällsförändringar av betydelse för den statligt organiserade utbildningen.

II. ge fördjupade kunskaper om sambandet mellan utbildning och ekonomiska, politiska, sociala och kulturella förhållanden, samt om hur sådana samband studerats inom skilda forskningstraditioner.

III. ge fördjupade kunskaper om den pedagogiska vetenskapens historia i förhållande till samhälleliga betingelser och i förhållande till ~~XXXXXXvetenskapernaXXXXXX~~ andra vetenskapers utveckling.

### Förutsättningar för deltagande

Kursen omfattar 20 poäng i forskarutbildningen. Förkunskapskrav är givetvis desamma som för inträde till forskarutbildningen eller vad som kan bedömas som likvärda förkunskaper. Vidare förutsätter kursen att elementa i pedagogikens historia inhämtats. Kursen sträcker sig över fyra terminer. Tre terminer utgör undervisning, den fjärde terminen är tentamensperiod då enskilda arbeten eller grupparbeten redovisas. ~~NågonXXXXXXingenXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ Kursen är tänkt att utgöra en sammanhållen helhet, någon möjlighet att för forskarutbildningen tillgodoräkna sig enstaka moment ges inte. Varje moment avslutas med examination, som sker i fyra former:

- skriftlig redovisning av enskilda arbetsuppgifter
- skriftlig redovisning av grupparbetsuppgifter
- skriftlig redovisning av undervisning och litteratur
- muntlig redovisning av undervisning, litteratur och arbetsuppgifter.

Kursen förutsätter aktivt deltagande, och närvaro är obligatorisk på alla kursmoment. Så länge möjligt är kommer undervisningen att förläggas till kvällstid. Kursen avslutas med en sammanfattande enskild muntlig examination.

I anslutning till kursen kommer vissa seminarieövningar och föreläsningsserier att ordnas som är öppna för all personal inom högskolan och andra intresserade.

790920 2

Kursmoment

Föreläsare

Litt

I. UTBILDNINGSHISTORIA

I.1. Historisk statistik

I.1.1. Befolkningsstruktur 1800-1980

2. Ekonomisk historia 1800-1980.

Tonvikt vid industrialismen  
Ackumulationsanalyser, kvalifikationssteori

I.2. Utbildningshistoria

I.2.1. Lärdomsskolans historia 1600-1962

Thavenius

2. Läsfärdighet

Egil Johansson

3. Folkskolans historia 1842-1962

4. Industrialism och yrkesutbildning

5. Grundskolan. Sambandet med svensk pedagogisk forskning. Lundgren

6. Amerikansk utbildningshistoria

Karrier

I.3. Utbildningens idéhistoria, 1800- och 1900-talen.

Tyngdpunkt på studiet av några urkunder

1. 1800-talet ur offentlighetssynvinkel Melberg

Melberg: Realitet och utopi

2. Herbartianismen

Herbart: Konturer...

3. Progressivismen i USA: Individualism, psykologi

Dewey i Hartman/Lundgren

4. Progressivismen i Sverige

Ester H.

Ellen Key: Barnets årh...  
Makarna Myrdal: Kontakt...  
Köhler: Aktivitetsped

5. Statsinterventionismens utb. ideologi:  
essentialister, utb. ek, underv. tekn,  
statlig planering, internationalisering

OECD-material  
Dahhlöfs avnåmarunders

790920 3

II. ~~UTBILDNING OCH SAMHÄLLE~~

UTBILDNINGENS SAMHÄLLELIGA BETINGELSER

II.1. Statsinterventionismen

1. Traditionell utbildningsekonomi
2. Utbildningsplanering och internationella organisationer
3. Kvalifikationsforskning
3. Marxistisk utbildningsekonomi

Åsa Sohlman, Boel Berner, Anders Mathiesen, John Houman Sørensen, Mathiessens materialsam-  
T. W Schultz

II.2 Franska analystraditioner. Kulturreproduktion

1. symboliskt våld, etc
2. Strukturalistisk marxism

Boel Berner,  
Staf.

Bourdieu

Boudelot/Étiemble  
Poulantzas

II.2. Anglosaxiska utbildningssociologi

Karabel/Halsey

-----

II.4 Utbildning och tredje världen

Staf, PUL

790920 4

### III. VETENSKAPSHISTORIA

#### III.1. Psykologi

Carl Ivar

Jarosjevskij  
Jacoby: Soziale  
Amnesia

#### III.2. Marxism

Liedman

Motsatsernas  
spel

#### III.3 Sociologi

.1. Klassisk sociologi och sentida efterföljare

.1.1. Weber → legitimationsteori

Lindensjö

.1.2. Durkheim → Bourdieu, Bernstein

{ Weber  
Habermas, Offe

.2. Industrisociologi

Kurt Aagaard

Taylor

#### III.4 Ekonomi

(forts på delmoment II.1) ---

#### III.5 Socialisationsteori

.1. Socialpsykologiska paradigmet. Frankfurt-  
skolan Arto Noro

2. Hannoverskolan o Lorenzer

3. Franska kritiker. Foucault.

Arild Utaker,  
Lars Henrik  
Schmidt

Leithäusers  
antologi  
Foucault:  
Surveiller et punir

#### III.5 Den grandiosa syntesen.